A°. 1838. N°. 93.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 7 Augustus.

Het vonnis der Amsterdamsche Regtbank van correctionele policie tegen den heer ALLEBRANDI.

(*Zie* N°. 92).

Een andere grond, waarop wij meenen dat de wet van 1 Maart 1815 door de grondwet is vernietigd, ligt in art. 164 der grondwet: » Ieder ingezeten wordt gehandhaafd bij het vreedzaam bezit en genot zijner eigendommen. Niemand kan van eenig gedeelte derzelve worden ontzet, dan ten algemeene nutte in de gevallen en op de wijze bij de wet te bepalen en tegen behoorlijke schadeloosstelling."

Ieder ingezeten wordt gehandhaafd bij het vreedzaam bezit en genot zijner eigendommen. Er bestaat geene reden, waarom deze heilzame waarborg beperkt zou worden tot onroerende goederen, ja zelfs tot tastbare goederen. Elke geoorloofde nering en hantering, elk talent, waarvan de oefening onschadelijk en onbeleedigend is voor anderen, is het eigendom van den bezitter, bij welks vreedzaam bezit en genot hij moet worden gehandhaafd. Deze bepaling wordt gekrenkt door de wet van 1 Maart 1815; door dezelve, wordt de koffijhuishouder in de vreedzame oefening zijner nering verkort; door dezelve wordt de danser, de zanger, enz. verhinderd op zekere dagen vreedzaam partij te trekken van zijn talent, en er zijn brood mede te verdienen. Wilde men beweren, dat zulks ten algemeene nutte geschiedde, zoo zou men den in het vreedzaam bezit en genot zijner eigendommen gestoorden, in alle gevallen, schadeloosstelling moeten geven, en dit geschiedt niet bij de wet van 1 Maart. Zonder bepaling dat het ten algemeenen nutte geschiedt, zonder schadeloosstelling, belemmert zij ingezetenen in het vreemdzaam bezit en genot hunner eigendommen; zij verbiedt den heer ALLEBRANDI zijn koffijhuis open te zetten gedurende den tijd van godsdienstoefeningen, die hem misschien niet aangaan, en die hij volstrekt niet zou storen door het openzetten zijner deuren en door het ontvangen van eene menigte zoogenaamde vrije Nederlanders, die begeeren mogten aldaar nieuwsbladen te lezen, welke men nergens anders in ons land zoo talrijk vereenigd vindt. De wet van 1 Maart 1815 derhalve zou ingezetenen in het vreedzaam bezit en genot hunner eigendommen verhinderen; ook om die reden houden wij genoemde wet voor afgeschaft door artikel 164 der grondwet: » Elk ingezeten wordt gehandhaafd bij het vreedzaam bezit en genot zijner eigendommen," de heer ALLEBRANDI bij het vreedzaam bezit en genot (dat is vruchttrekking) van zijn koffijhuis, van zijne nieuwsbladen.

Maar wij hebben nog eenen grond, eenen nog sterkeren grond, die ons de wet van 1 Maart 1815 als strijdig met de grondwet, en gevolgelijk door haar afgeschaft doet beschouwen." Aan alle godsdienstige gezindheden, in het koningrijk bestaande, wordt gelijke bescherming verleend;" zegt art. 191 der grondwet. Aan alle godsdienstige gezindheden, in het koningrijk bestaande; dus ook aan de erkende *kerkgenootschappen van de christelijke godsdienst dezer landen*, en juist die kerkgenootschappen achten wij door de wet van 1 Maart 1815 gekrenkt.'

Om als beschermende of begunstigende wet beschouwd te worden, is het niet genoeg, dat eene wet de benaming of den schijn daarvan aanneemt, noch dat dezelve met het doel van te beschermen of te begunstigen worde gegeven. Er zijn onhandige begunstigingen en beschermingen, die den beschermde in minachting brengen, ja gehaat maken. Indien eene bescherming onnoodig is, geeft zij aanleiding tot bespotting en minachting; indien zij daarbij voor anderen hinderlijk is, verwekt zij haat. Een voorbeeld: niemand zal ontkennen, dat, als het onzen koning behaagt, gelijk een gewoon burger uit te gaan, Z. M. dit even veilig als ieder doen kan, en dat hoogstdezelve overal, waar hij zich vertoont, met allen verschuldigden eerbied wordt ontvangen. Stel nu eens, dat ons ministerie zich geliefde te verbeelden, dat de dagen, waarop het Z. M. behagen mogt uit te gaan, plegtiger moesten worden gevierd, en er voor de beveiliging Zijner Majesteit tegen woelers en kwaadwilligen meer bijzondere maatregelen noodig waren. Nu zouden zij op die dagen of uren allen openbaren arbeid enz. kunnen verbieden, ten einde meer menschen in de verleiding te brengen van op straat te gaan staan en *Oranje boven!* te roepen. Ook zouden zij, om te varieeren, andere vierings-maatregelen kunnen beramen, bij voorbeeld, een bijzonder geraas met de klokken maken, de militairen door de straten laten trommelen; zij zouden het noodig kunnen vinden, Z. M. door [illegible]drons cavallerie te doen omringen en vooruit rennen; maar of nu al deze en soortgelijke vierings- of beschermings-maatregelen dienstig zouden wezen om Z. M. hooger te doen achten en beminder te doen maken, daaraan twijfelen wij; niet meer echter dan wij twijfelen of de vieringsmaatregelen van den zondag geschikt zijn om der godsdienst vrienden te maken en den godsdienstzin te bevorderen.

Dat men storende geruchten in de nabijheid der kerken tegenga, zeer goed; maar het billardspelen- het couranten-lezen in een koffijhuis, een concert of schouwspel op zondag, — waartoe dat verboden? vreest men de concurrentie der koffijhuizen en concerten met de kerk? moet de laatste een monopolie hebben ten einde zich staande te houden? heeft men zoo geringe meening van onze godsdienst-leeraars, dat men hen niet bestand rekent tegen de mededinging van een dagblad? zou een zanger of tooneelspeler hun hunne toehoorders ontnemen? Of is de godsdienstzin, de kerkzin althans, der Nederlanders zoo zwak, dat, indien men hen niet belette iets anders te doen, zij nooit ter kerk gaan zouden? Moest het hun daarom verboden worden, openbare werkzaamheden te verrigten, handel te drijven, de dagbladen te gaan lezen, vermakelijkheden te gaan bijwonen? — Wij koesteren hoogere meening van de talenten onzer godsdienstleeraars en den godsdienstzin der Nederlanders. Wij kunnen niet gelooven, dat het met de christelijke godsdienst dezer landen zoo droevig zou zijn gesteld.

Ziet den Israëliet; geene burgerlijke wet behoeft voor de pligtmatige viering van zijnen godsdienstigen feestdag te zorgen; hem behoeft men met geene boete of gevangenis te bedreigen, indien hij op zijnen sabbath winkelwaren uitstelt. En waarom? Omdat de voorschriften zijner godsdienst sterker op hem werken dan de godsdienstzin der christenen, verzwakt, (dat men het ten onregte begunstigd noemt", is uit de vergelijking blijkbaar) *verzwakt* door beschermende wetten, door de wet van 1 Maart 1815, werkt op de belijders van *de christelijke godsdienst dezer landen.* Het ligt in de menschelijke natuur, zich te verzetten tegen allen noodeloozen dwang. Wat men, vrij gelaten, gewillig zou hebben gedaan, weigert men wanneer het afgedwongen wordt. Hoe menigeen zou, kon hij daaromtrent zijn goeddunken volgen, na des morgens in een koffijhuis dagbladen te hebben gelezen, des middags of des avonds ter kerke gaan; nu verbiedt men hem des morgens dat couranten-lezen, op grond dat de Zondag moet worden gevierd, en uit wrevel gaat hij den ganschen dag niet ter kerke. Hoe menigeen, die nimmer iets vijandigs tegen eene godsdienstige gezindheid zou hebben gevoeld, zich nooit spottend of hatelijk omtrent dezelve zou hebben uitgelaten, wreekt zich nu met paskwillen over de moeijelijkheden, die hem om harent wil worden aangedaan? Aan onverdraagzaamheid, aan huichelarij, aan afgunst van genoegen, wijt hij de verhinderingen, die men hem aandoet, de verveling die men hem oplegt.

Inderdaad, de godsdienst is te edel om opgedrongen te worden; men moet haar of van nature behoeven of uit overtuiging zoeken, de vriendin, de vertrooster, de laatste toevlugt, die men vrijwillig zoekt, vrijwillig bemint. Die haar opdringen wil, hij vermindert haar aanzien, hij vermindert de liefde, welke iedereen haar anders vroeger of later toedragen zou. Wij aarzelen niet, onze overtuiging te uiten, dat de wet van 1 Maart 1815, wel verre van in wezenlijkheid de christelijke godsdienst te beschermen, haar aanmerkelijk nadeel toebrengt, en ook uit dien hoofde achten wij de genoemde wet strijdig met art. 191 der grondwet: » Aan alle godsdienstige gezindheden, in het koningrijk bestaande, wordt gelijke bescherming verleend."

Drie afdoende gronden, voor het vervallen der wet van 1 Maart naar onze meening, hebben wij aangevoerd; een derzelve ten minste, hopen wij, zal wel ingang vinden bij de regterlijke magt in Nederland. En daar er, naar wij hooren, van het vonnis der correctionele regtbank van Amsterdam is geappelleerd, vleijen wij ons dit vonnis in appel te zien vernietigen.

RUSLAND.

Warschau, 27 *Julij.* Volgens statistieke opgaven leefden er in het laatst verlopen jaar te Warschan 23,957 paren; het getal der geboorten bedroeg 5316, waaronder 2716 van het mannelijke en 2600 van het vrouwelijke geslacht. Onder de in hetzelfde jaar hier gestorvene personen bevonden zich 52 mannen en 58 vrouwen, die eenen ouderdom van 70 jaren bereikten; 20 mannen en 23 vrouwen van 75 jaren; 21 mannen en 39 vrouwen van 80 jaren; 5 mannen en 10 vrouwen van 85 jaren; 6 mannen en 12 vrouwen van 90 jaren; 8 mannen en 4 vrouwen van 95 jaren; 2 mannen en 2 vrouwen van 100 jaren, 1 vrouw van 101 jaar; 2 vrouwen van 102, een man van 106 en eene vrouw van 108 jaren. In het eerste jaar na hunne geboorte stierven 1158 kinderen van het mannelijke, 963 van het vrouwelijke geslacht; in het tweede jaar gezamenlijk slechts 498 kinderen. Eenen onnatuurlijken dood stierven 1095 personen.

OOSTENRIJK.

Weenen, 28 *Julij.* Na de voltooijing van het gebouw des polytechnischen instituuts heeft Z. M. thans den aanbouw van twee groote vleugels aan de prachtige gallerij van schilderijen van prins *Eugenius* voormalig lustslot Belvedère bevolen, zoodat de door oude kunstschatten gevulde plaats niet langer voor aanwinsten uit den tegenwoordigen tijd zal gesloten zijn.

— Sinds [illegible] de keizerlijke [illegible] keuken-, confituur- en kelder-personeel. Op den geheelen weg tusschen hier en Milaan moet het gebrek aan paarden zich zeer lastig doen gevoelen, hetgeen bij den ongewonen toevloed van vreemden niet te verwonderen is.

— Twee jonge geneesheeren, kweekelingen van de beroemde *Jozefs*-academie alhier, zijn, door bemiddeling der staats-kancelarij, als lijfartsen bij den sultan en het grootheerlijk huis op zeer aannemelijke voorwaarden aangesteld. Zij krijgen een jaaalijksch honorarium van 6000 fl. conv. munt, en na 10 jaren het volle traktement als pensioen.

DUITSCHLAND.

Hannover, 31 *Julij.* Z. K. H. de erfgrootvorst van Rusland heeft dezen middag onze residentie verlaten en zijne reis over Cassel naar Ems voortgezet.

— De *Kölnische Zeitung* behelst een brief uit Frankfort van den 29sten Julij, waarin gewag gemaakt wordt van oproerige plakaten, welke men dien morgen gevonden had.

Augsburg, 1 *Augustus.* Zoo even ontvangen wij de tijding, dat de onderteekening van een handelsverdrag tusschen Groot-Brittanje en Oostenrijk met zekerheid verwacht werd, en waarschijnlijk nu reeds zal hebben plaats gehad.

PRUISSEN.

Elberfeld, 1 *Augustus.* Om den spoed der snelposten nog meer te bevorderen, heeft onze post-administratie het voornemen de vierspannige snelwagens, met lang span, van den bok te doen rijden, waaruit zoowel voor de paarden als voor den postiljon eene verligting voortvloeit. De eerste proef dezer bespoedigende wijze is heden met den snelpost tusschen Dusseldorf en hier genomen, en in ieder opzigt zeer bevredigend uitgevallen. Er zijn daartoe nieuwe, bijzonder smaakvolle wagens in de koninklijke postwagen-fabriek te Dusseldorf vervaardigd; welke nu allengs overal zullen ingevoerd worden.

Keulen, 3 *Augustus.* De 69ste verjaardag van Z. M. onzen allergenadigsten koning werd gisteren avond en heden vroeg door het gelui van alle klokken en den donder der geschuts verkondigd. Onder de wenschelijke besparingen zou men gerust de afschaffing van dergelijk rumoer kunnen tellen. Behalve dat het waarschijnlijk aan niemand aangename gewaarwordingen verschaft, hebben ervaren geneesheeren meermalen verklaard, dat het op sommige zieken allernadeeligst werkt.

FRANKRIJK.

Parijs, 2 *Augustus.* Gisteren [illegible] *Soult* te Parijs aangekomen. [illegible] Neuilly begeven en aldaar een [illegible] gehad.

— De minister van finantiën heeft een besluit genomen, houdende aanmerkelijke wijzigingen in de overvaartsprijzen voor passagiers aan boord der stoombooten in dienst op de vaart door de Middellandsche zee; de prijs voor de eerste plaats is met 15 pCt., voor de tweede en derde met 25 en 30 pCt. verminderd geworden.

— De stoombootvaart op de Boven-Seine is in de laatste jaren zoo vermeerderd, dat er onder anderen te Melun thans dagelijks zes dier booten afvaren, terwijl voor tien jaren eene enkele de kosten niet kon goedmaken.

Parijs, 3 *Augustus.* De *Moniteur* behelst de volgende telegrafische dépêche:

Luidens de jongste berigten uit Seu-d'Urgel, van 30 Julij, hebben de naar het aartsbisschoppelijke paleis van Solsona geweken insurgenten gecapituleerd. Hun aanvoerder *Montedas* en twee lagere chefs zijn gedood.

De graaf *d'Espagne* is naar Torregassa teruggetrokken.

— Er wordt hier veel gesproken van eene ontvreemding van stukken, welke aan het ministerie van buitenlandsche zaken alhier zou hebben plaats gehad. De ambtenaar, die hiervan verdacht wordt, zou daarvoor 1000 fr. ontvangen, en een gedeelte der correspondentie der heeren *Sebastiani* en *Bresson*, betrekkelijk de Belgische zaken, hebben uitgeleverd. Men noemt ook het kabinet, op welks aanzetting deze trouweloosheid zou hebben plaats gehad. (*Constitutionnel.*)

BELGIE.

Brussel, 4 *Augustus.* In den afgeloopen nacht is de heer *Rouppe*, burgemeester der stad Brussel, in hoogen ouderdom overleden. Heden ochtend heeft een bekwaam beeldhouwer de wezenstrekken van den grijsaard in pleisterkalk opgenomen, tot het vervaardigen [illegible] Voorts [illegible] waardigen burgervader, een [illegible] opgerigt.

— Gisteren ochtend is uit Londen een koerier bij de regering aangekomen. De door hem medegebragte dépêches melden, dat de conferencie den 1sten Augustus nog geene bijeenkomst heeft gehouden.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, 3 *Augustus.* Z. K. H. de erfprins *van Oranje* is heden middag, uit Noord-Braband, in deze residentie aangekomen.

— Heden hebben de heer *Fievez*, eigenaar van het tijdschrift de Iris, bloemlezing uit buitenlandsche tijdschriften, en de heer *Nijgh*, uitgever van hetzelve, te Rotterdam, voor de regtbank van koophandel alhier eene actie ingesteld tegen den boekhandelaar *Vervloet*, wegens aanranding van hun eigendom, door de gelijktijdige uitgave van een dergelijk tijdschrift, onder denzelfden titel en in denzelfden vorm, met hetzelfde nommer, hetzelfde formaat, dezelfde letter, gelijke paginering, enz. De heer *Soury* heeft namens de eischers geconcludeerd, dat den heer *Vervloet* zou worden gelast de uitgave van zijne Iris te staken, en hem verboden eenig gelijksoortig tijdschrift, als dat der eischers, onder denzelfden of dusdanigen titel, verder uit te geven; dat hij, bij elke overtreding ten deze, met *f* 200 zou worden beboet; dat hij voorts zou worden veroordeeld, tot betaling aan den heer *Fievez*, eene schadevergoeding van *f* 1300, wegens kosten en schaden, door hem geleden; dat wijders het uit te spreken vonnis, tot twee malen toe, ten koste van den gedaagde, zou worden geplaatst in het *Nieuwsblad voor den Boekhandel* en in het *Algemeen Handelsblad*, en dat het vonnis ten uitvoer zou worden gelegd zonder appel of cautie.

De heer *Fievez* heeft zelf de genomen conclusie geadstrueerd en de competentie der regtbank aangetoond. De verdere behandeling dezer zaak is bepaald op aanstaanden Dingsdag.

— [illegible] tijd wordt er met de toebereidselen tot het invoeren van het [illegible] hier ter stede druk voortgegaan. Welhaast zal deze nieuwe [illegible] De nieuwe [illegible] mede verlicht zullen [illegible] licht, per uur, op drie [illegible] gemeen gebruik van worde [illegible] dernemers krachtdadig bevordere.

— Naar men verneemt heeft de kamer van beschuldiging van het Hoog Geregtshof geene termen aanwezig gevonden, om de zaak der voormalige commiesen en visiteurs van Rotterdam, die wegens verkorting van 's lands schatkist vervolgd werden, naar het hof van assises te verzenden. Uit dien hoofde zijn de in hechtenis genomenen, ten getale van tien, op vrije voeten gesteld.

's Gravenhage, 4 *Augustus.* H. H. Exc. de minister van koloniën, en de secretaris van staat, baron *van Doorn van Westkapelle*, zijn gisteren avond, ingevolge het door Z. M. te kennen gegeven verlangen, in deze residentie teruggekeerd.

— Naar men verneemt is de boekhandelaar *P. Lelyveld*, van Rotterdam, die vervolgd wordt ter zake van het maken van valsche schuldbrieven, door de kamer van beschuldiging bij het Hoog Geregtshof naar de assises van de provincie Holland, Zuider-kwartier, verwezen. Tot dus ver is het onbekend, of hij nog voor het hof verschijnen zal, dat aanstaanden Maandag deszelfs zittingen aanvangt.

's Gravenhage, 5 *Augustus.* In den afgeloopen nacht is alhier uit Petersburg aangekomen een Russische kabinets-koerier, met dépêches voor Z. K. H. den prins van Oranje. Z. K. H., zich echter in het kamp bevindende, is voornoemde koerier heden in den vroegen morgen derwaarts vertrokken.

— Laatstleden Vrijdag heeft Z. Exc. de minister van buitenlandsche zaken eene drukke en langdurige conferencie met den Franschen gezant aan ons hof gehad.

— Heden morgen is het 2de bataljon grenadiers uit deze residentie vertrokken, zich naar het kamp bij Reijen begevende. Morgen zal het 1ste bataljon met den staf het 2de volgen. Het 2de bataljon van de 10de afdeeling infanterie wordt morgen alhier verwacht.

Hoorn, 4 *Augustus.* Gisteren voormiddag is er brand ontstaan in de Groote kerk alhier, welke met zulk eene hevigheid toenam, dat ten 1 ure de toren met de klokken instortte en het orgel, met al wat houtwerk was, spoedig in de asch gelegd werd. Van de woningen, aan het kerkgebouw gelegen, is, in weerwil der veelvuldig aangewende pogingen, slechts zeer weinig gespaard kunnen blijven; van verdere onheilen weet ik nog niets bijzonders, dewijl hier alles in rep en roer is; doch ik meld u voorloopig dit in haast, ter voorkoming van verkeerde geruchten, die welligt ook door het terugblijven der veerschuit, welke heden avond te Amsterdam moet aankomen, nopens een en ander in omloop zullen gebragt worden. De oorzaak is onbekend; eenige papieren van waarde zijn gered, alsmede het zilver, dat bij het nachtmaal gebruikt wordt.

Allertreurigst is het gezigt, daar van dat heerlijk stuk van bouworde onzer voorvaderen, zoo wat de kerk en hare sieraden betreft, als het orgel en den predikstoel, enz., alsmede van den toren en het klokkenspel, niets dan een puinhoop en kale muren over is.

Déventer, 1 *Augustus.* Men verneemt, dat dezer dagen door eenige ingezetenen onzer stad (onder noodige approbatie) het plan is ontworpen ter oprigting eener naamlooze maatschappij *tot ontginning van woeste gronden.*

Aanvankelijk zijn reeds ongeveer honderd bunders van de zoogenaamde *Gooijermark* tot genoemd einde aangekocht, terwijl door meerdere aankoopen aan deze zaak aanmerkelijke uitbreiding zal gegeven worden.

In aanmerking nemende het wezenlijk nut, dat in de kultuur van woeste gronden gelegen is, en den grooten voorraad, die zich allerwege aanbiedt, juichen wij deze onderneming hartelijk toe, en wenschen dat zij ook elders navolging moge vinden, als strekkende tot Nut van 't Algemeen.

Arnhem, 6 *Augustus* Het laatste bulletin van het *Handelsblad* aangaande de Belgische zaak luidt als volgt:

» Wij ontvangen heden morgen van onzen correspondent uit Londen eenige nadere berigten nopens den stand onzer zaken bij de conferencie, welke in den grond der zaak overeenstemmen met hetgeen wij in het begin dezer week uit die stad vernomen en aan onze lezers medegedeeld hebben.

Omtrent de verdeeling des grondgebieds en der schuld zijn alle de partijen het eens, dat aan geene verandering in de bepalingen der 24 artikelen te denken is. Maar met opzigt tot den achterstand wil Engeland, en vooral Frankrijk, wijzigingen daargesteld zien. Ten einde dat oogmerk te bereiken, verlangen deze beide hoven, dat men, in plaats van eenvoudig tot de onderteekening der 24 artikelen over te gaan, en deze daarna woordelijk over te nemen in een traktaat tusschen Holland en België, de onderhandelingen weder opvatte, die in 1833 zijn afgebroken geworden, nadat de minister van buitenlandsche zaken, baron *Verstolk van Soelen*, krachtens artikel 5 der conventie van 21 Mei 1833 door ons hof te Londen was geaccrediteerd, en reeds verscheidene artikelen van het dezerzijds ontworpen traktaat met de conferencie had geparapheerd. Lord *Palmerston* vermeent, dat, naar den regel, de zaak thans weder moet worden opgevat bij het punt alwaar ze is blijven steken.

AMSTERDAM, den 5 Augustus.

Beurs van 4 Augustus.

De stemming voor onze binnenlandsche effekten was heden niet gunstig, en zoowel Integralen als Kansbiljetten daalden, bij vrij levendigen handel, weder eenigzins in prijs; alle overige inlandsche schuldbrieven meerder aangeboden doch bij weinig omzet.

Prijzen ten $4\frac{1}{2}$ uur.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $54\frac{5}{8}$; 5 pCt. $101\frac{13}{16}$; Kansbiljetten 25; $4\frac{1}{2}$ Syndicaat 96; dito $3\frac{1}{2}$ pCt. 80; Handels-actien 168 pCt; 5 pCt. Oost-Indië $99\frac{3}{16}$; Arnhemsche Spoorweg $108\frac{3}{8}$.

Spanje. Ardoins $20\frac{15}{16}$ à 21.

Alle Russische en Oostenrijksche schuldbrieven [illegible]

Effekten-Societeit [illegible]

Geen [illegible] gedaan; Kansbiljetten 25 à [illegible]

Holland. [illegible]

Spanje. Ardoins [illegible]

Mengelwerk.

Valerius.

(*Zie* N°. 92).

» Niets is den menschen nuttiger dan een verstandig wantrouwen," hadden wij gezegd: en die oude les, door Griekenland nagelaten, wil VALERIUS tegen ons bezigen. Hij vraagt, of hij ons niet wantrouwen mag? Zeer zeker, zoo veel hij wil. Maar er is onderscheid tusschen iemand te mogen wantrouwen, hetgeen men altijd mag, en te schrijven: mogen wij dit

niet »wanneer wij den schrijver gestadig uit een en hetzelfde oogpunt van *kwaadaardige oppositie* de daden eener algemeen geliefde regering zien beoordeelen." Wantrouwen zoo veel gij begeert, VALERIUS; want wantrouwen beteekent niets anders dan *niet vertrouwen*; indien men zegt: ik vertrouw dien man niet, dan beduidt zulks geenszins: ik geloof dat hij kwade bedoelingen heeft, of onbekwaam is; maar slechts: ik ben niet overtuigd van de opregtheid zijner bedoelingen noch van zijne bekwaamheid. Iets dergelijks kan men geenen mensch ontnemen. Maar van iemand openlijk te zeggen, hij handelt uit *kwaadaardige oppositie*, dit is zich een oordeel aanmatigen dat geen mensch toekomt, omdat niemand daaromtrent met zekerheid oordeelen kan. De Heer alleen kent de ware bedoelingen des menschen; niet gij, VALERIUS.

Gij moogt ons dus onbeperkt wantrouwen, hetzij de handelingen, welke wij beoordeelen of veroordeelen, afkomstig zijn van eene *algemeen geliefde* of niet *algemeen geliefde regering*: wel is waar, hebben wij nooit kunnen bemerken, dat onze regering, ministers, staatsraden en wat men verder onder *de regering* verkiest te verstaan, zoo algemeen geliefd was; maar al beminde men haar algemeen als *don* QUICHOTTE zijne DULCINEA, zoo zou zulks niets ter zake doen; vooreerst omdat wij daardoor geenszins verpligt zouden worden die regering ook lief te hebben; ten tweede, omdat wij, al hadden wij ze nog zoo lief, daardoor geenszins zouden worden verboden haar scherp te beoordeelen: gij houdt misschien wel niet van iets scherps, maar een andere wijsgeer, die mogelijk niet minder gezag heeft dan gij, zegt: »Die zijne roede inhoudt, haat zijnen zone: maar die hem lief heeft, zoekt hem vroeg met tuchtige." Het was SALOMO, die dit zeide, VALERIUS.

Wantrouwen moogt gij ons, VALERIUS, welken stijl wij ook bezigen, al bezigden wij dien, welken gij »*de koele taal van het verstand*" noemt, uwe taal waarschijnlijk. Doch omdat wij dien verhevenen stijl nooit konden bereiken, omdat wij, op het voorbeeld van alle groote redenaars, u zoo gij wilt uitgezonderd, ons van tijd tot tijd persiflages en sarcasmes veroorloven en andere rhetorische figuren, ons weleer op de school geleerd, — het was, geloven wij, uit de rhetorica van VOSSIUS, — daarom behoefdet gij ons niet te schelden of pogen uit te duiden. 'T is waar, gij haat sarcasmes en persiflages, en gij hebt er misschien reden toe. Maar ook CICERO, ook DEMOSTHENES, want tegen over uw gezag, VALERIUS, moet men dat van groote mannen aanhalen, ook die bezigden persiflages en sarcasmes. En dat men die in de voornaamste constitutionele landen bezigt, VALERIUS, kunt gij in de Engelsche en Fransche dagbladen zien. Sla de beroemde brieven van JUNIUS eens op, VALERIUS, die, gelijk gij weet, ook in dagbladen verschenen, en daar zult gij wat sterker sarcasmes vinden dan de onze; en hoor dan in Frankrijk een advokaat-generaal, den heer PLOUGOULM, in zijne pleitrede tegen eenen schrijver, die den koning genoemd had, zeggen: dat men den koning niet mogt noemen, maar overigens alle ironie, elke satyre, elk sarcasme tegen de ministers of de regering rigten mogt. Tegen de regering dus, dat is, gelijk wij dikwerf gezegd hebben, tegen de ministers, enz., zullen wij voortgaan zoodanige persiflages en sarcasmes te bezigen, als ons dienstig zullen schijnen, VALERIUS; indien leden der regering of der volksvertegenwoordiging geene dwaasheden zeiden of deden, zouden sarcasmes en persiflages onmogelijk wezen. Dat wij aanhoudend sommige ministers en vertegenwoordigers hebben, van welke men bijna niet spreken kan, zonder persiflage, dit is onze schuld niet, VALERIUS; sinds lang hebben wij gepoogd andere te bekomen.

»Mogen wij dit niet" — eenen schrijver wantrouwen namelijk, vervolgt gij — »wanneer wij zien, dat hij begint met allengskens de meest achtingswaardige mannen, vroeger door hem, toen hij meende, dat zij als hoofden der oppositie moesten worden aangezien, hoog opgevijzeld thans, zoo al niet openlijk aan te vallen, ten minste op eene niet meer goedkeurende wijze te noemen, en zulks alleen, omdat zij eene enkele keer niet tegen de regering gesproken of gestemd hebben." — VALERIUS, VALERIUS, wat oefent gij hier uw *ambacht* slecht! Gelijk wij zeiden, moogt gij elken schrijver altijd wantrouwen; gij behoeft daartoe nooit verontschuldigingen aan te voeren. Gij schijnt evenwel te hebben gemeend, dat gij dit wel behoefdet, doch wat zijn uwe verontschuldigingen dan wonderlijk! Vooreerst spreekt gij van »de meest achtingswaardige mannen", en de eenige reden, die gij, tot staving dier benaming aanvoert, of het *eenige* dat gij omtrent die mannen bekend maakt, is, *dat zij eene enkele keer niet tegen de regering spraken of stemden*. Hen dus, *die slechts eene enkele keer niet tegen de regering spraken of stemden*, noemt gij *de meest achtingswaardige mannen*, waarom zijt gij dan zoo verstoord op dien »roekeloozen schrijver", waarom wantrouwt gij hem zoo zeer?. Het eenige toch, hetwelk gij hem verwijt, is, dat hij *altijd* tegen de regering spreekt. Wildet gij logisch zijn, VALERIUS, wildet gij, zonder aanzien van persoon, onpartijdig oordeelen, zoo moest gij »den roekeloozen schrijver" die *altijd tegen de regering* spreekt, of éénen trap slechts lager of éénen trap zelfs hooger plaatsen dan die »meest [illegible]", welke [illegible] *niet tegen de regering* spraken. Gij moest hem [illegible] *waardigen man* of den *allermeest* [illegible]

Maar gij *koestert* vreemde denkbeelden omtrent de staatkunde, VALERIUS; gij schijnt te denken, dat een politieke schrijver zijne gevoelens moet rigten naar die van zekere personen; dat hij zelf geene meening of stelsel mag hebben. Dat, als hij eenmaal met zekere hooggeplaatste personen ingestemd, en hen geroemd heeft, hij dit altijd moet blijven doen. Als, bij voorbeeld, een vertegenwoordiger in de kamer afkeurde: »Dat er bij verschillende departementen eene neiging wordt bespeurd om de uitgaven te vermeerderen;" — als hij dit noemde »eene daadzaak of eene strekking, welke tot mijn leedwezen dagteekent van het oogenblik dat wij, in 1834, *met algemeene stemmen een votum van vertrouwen uitbragten*"; als hij zeide; »dat men toegezegde verbeteringen telkens verdaagt"; — »dat de gewone inkomsten, in strijd met de verklaring der regering, de uitgaven niet dekken" en zoo vervolgens, — als een vertegenwoordiger dit alles zeide, en een politiek schrijver dan bravo! riep, *omdat hij met dit alles instemde*, dan moet die zelfde schrijver, volgens u, VALERIUS, altijd *bravo* blijven roepen, zoodra die zelfde vertegenwoordiger den mond opent, al is het om aan *die zelfde regering* weder een *votum van vertrouwen* te geven, waarmede de politieke schrijver nu evenmin instemmen kan, als hij er te voren mede instemde. Omdat hij zich gelijk bleef, VALERIUS, omdat hij toonde aan een beredeneerd stelsel te zijn toegedaan en overtuiging te bezitten, en zich niet te laten medeslepen, noch door eene regering noch door eenen volksvertegenwoordiger, daarom laakt gij den schrijver, VALERIUS! Maar indien hij nu eens dat *gewisse* had, VALERIUS, waarop gij snoeft; indien het hem nu eens te doen was om het *heil des lands* en niet om dat van *eenige personen*, zij mogen dan regering heeten of vertegenwoordigers; indien hij eens *stelselmatig* en niet *ongewis* handelde, *zijn gevoelen* handhaafde, en zich niet huren liet om, *dat van anderen* voor te staan! — maar zijn dat woorden voor een mensch, die op zijn gewisse snoeft, die zijnen naaste lastert, die het heil des vaderlands vindt in het bewierooken van eenige bevoorregte personen, vaderlandsliefde in het kruipen en buigen voor dezelve, en, omdat hij zich misschien staatkundig schrijver rekent, — zich verbeeldt dat men zonder baatzuchtige oogmerken niet over staatszaken schrijven kan! (*Het slot hierna.*)

De ondergeteekende berigt hiermede den ontvangst, uit *Nijmegen*, van twee Banknooten; een van *f* 40 en een van *f* 25, ten behoeve van de *Noodlijdenden door den brand te Echteld.*

Arnhem, den 4den Augustus 1838.

H. H. DONKER CURTIUS.

Marktprijzen te Utrecht,

4 Augustus 1838.

Witte Tarwe van *f* 9,50 tot *f* 10,00. *Roode Tarwe* van *f* 9,50 tot *f* 10,00. *Rogge* van *f* 6,75 tot *f* 7,30. *Garst* van *f* 3,50 tot *f* 4,10. *Boekweit* van *f* 5,20 tot *f* 5,40. *Haver* van *f* 2,40 tot *f* 3,00. *Witte Boonen* van *f* 10,00 tot *f* 11,00. *Witte Erwten* van *f* 7,00 tot *f* 7,50. *Groene Erwten* van *f* 7,00 tot *f* 9,00. *Graauwe Erwten* en *Capuc.* van *f* 8,00 tot *f* 9,50. *Boter* van *f* 0,60 tot *f* 0,80 het pond. *Kaas* van *f* 26,00 tot *f* 40,00. *Aardappelen* van *f* 1,50 tot *f* 1,90 de mudde. *Rundvleesch* van *f* 0,35 tot *f* $0,47^5$. *Kalfsvleesch* van *f* 0,40 tot *f* 0,50. *Schapen-* of *Lamsvleesch* van *f* 0,25 tot *f* 0,30. *Varkensvleesch* van *f* 0,40 tot *f* 0,45 het pond.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 5 Aug. 1 El 9 Palm 0 Duim; gewassen 10 Duim; gevallen 0 D

Den 6 Aug. 1 El 9 Palm 8 Duim; gewassen 8 Duim; gevallen 0 D

Waterhoogte voor Keulen,

4 Augustus, 7 voet, $5\frac{1}{2}$ duim.

Advertentiën.

Getrouwd:

RUDOLPH CHRISTIAN BURLAGE, Jr., *van Remscheid*,

en

HENRIETTE ELISABETH HEDWIG EBERSBACH, *van Amsterdam.*

VELP,
den 2den Augustus
1838.

Eenige Kennisgeving.

Getrouwd:

HERMAN PHILIP JUSTUS EDUARD RABE,

en

ANNA JACOBA VAN DER *WERFF.*

ARNHEM,
den 2den Augustus 1838.

Familie en Vrienden gelieve deze als bijzondere Kennisgeving aan te nemen.

Heden overleed, in den ouderdom van 71 jaren en 7 maanden, de Wel Geboren Gestrenge Heer en Mr. *A.* OP TEN *NOORT*, *Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw*, *President der Regtbank van eersten aanleg te Zutphen*, diep betreurde Echtgenoot van Vrouwe *A. E.* OP TEN *NOORT*, geboren *DUMBAR.*

HUIZE HET ROSS, bij LOCHEM
den 28sten Julij 1838.

Heden morgen, ten 5 ure, overleed, in den ouderdom van bijna 70 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder *ROELANDA HERMINA HOLTKAMP*, laatstelijk Weduwe van den Wel Eerw. Heer *C. FORTUIJN*.

ZWOLLE
den 2den Augustus
1838.

H. J. FORTUIJN,
uit aller naam.

[illegible] algemeene, ook [illegible] Kennisgeving aan te nemen.

Uit de hand te Koop.

1°. Een onlangs nieuw opgebouwd HEERENHUIS staande binnen *Arnhem*, in de Kerkstraat, bevattende 6 meest behangen BOVEN- en BENEDEN-KAMERS, ZOLDERS, KEUKEN twee *watervrije* KELDERS, REGEN- en WELWATERSPOMP, OPEN PLAATS en PAKHUIS; te aanvaarden 1°. November 1838.

2°. Een stuk TUINGROND, groot 42 Roeden en $57\frac{1}{2}$ Ellen, op eenigen afstand van *Arnhem*, alleraangenaamst gelegen aan den Straatweg op *Velp*; naast het goed *Moolenbeek*. Uit hoofde van de gunstige ligging en de daar langs loopende Beek, bijzonder geschikt tot het aanleggen van een klein Buiten.

Informatiën zijn, met vrachtvrije brieven, te bekomen ten kantore van den Notaris *KOLFSCHOTEN*; zullende de aanwijzing van het Land geschieden door den Heer *E. TRAANBOER*, bij *Arnhem.*

Namens Mr. *H. C. PAYEN*, Advokaat te *Nijmegen*, qq., zal door den Notaris *W. C. VAN ELSBROEK*, te *Nijmegen*, op Dingsdag den 14den Augustus 1838, des avonds ten zeven ure, in het Locaal der Notarissen aldaar, op hoogen worden ingezet, om op den 28sten daaraanvolgende finaal te worden verkocht:

1°. Een goed onderhouden, modern HEERENHUIS en ERF, met TUIN, gelegen te *Nijmegen*, aan de Korte Nieuwstraat, Lett. A, N°. 215: breeder, met het volgende perceel, bij biljetten omschreven; en

2°. Een goed onderhouden HEERENHUIS en ERF, met OPENE PLAATS, naast het voorgaande perceel gelegen, Lett. A, N°. 214.

De noodige inlichtingen zijn te bekomen, zoo ten kantore van gemelden Notaris, als van den Advokaat *PAYEN*.

OPENBARE VEILING

EN

VERKOOPING

Van het ERVE en GOED, de *ECK*, in het kanton *Doesborgh*, gemeente *Steenderen*, in de *Luur*, bestaande in eene [illegible] BOUWMANSWOONING, verdere GEBOUWEN, allerbeste WEILANDEN en BOUWGRONDEN, te zamen groot 59 bunders, 11 roeden en 30 ellen: nader bij biljetten omschreven.

Zullende gehouden worden te *Doesborgh*, in het *Heeren-Logement*, bij inzetting op Donderdag den 30sten Augustus, en bij teeslag op Donderdag den 13den September 1838, beide des voormiddags ten elf ure.

Informatien zijn te bekomen ten kantore van den Notaris Mr. *W. C. KETJEN* te *Doesborgh*.

---

§ † † De Ondergeteekenden, Commissarissen der Schuldeischers van den Heer *T. A. DENDAAS*, noodigen bij deze de HOUDERS VAN AANDEELEN, ten laste van den boedel van genoemden Heer *DENDAAS*, uit, om, op Dingsdag den 28sten Augustus 1838, des avonds ten 6 ure, in het Logement het *Zwijnshoofd*, binnen *Arnhem*, te zamen te komen, ten einde met hen te beraadslagen over een plan tot gereede en spoedige aflossing van die Aandeelen. — Om het belangrijke van dat doel, en vermits er niet dan met *alle* de Houders van Aandeelen een besluit genomen zal kunnen worden, verzoeken de ondergeteekenden die Houders, te dier tijd en plaats *allen* te willen verschijnen, en *alle* hunne Aandeelen te willen mede brengen, opdat het blijke of *alle* de Aandeelen behoorlijk vertegenwoordigd zijn.

Arnhem, den 2den Augustus 1838.

J. M. DE KEMPENAER.
J. T. H. NEDERMEIJER VON ROSENTHAL.
[illegible]

---

§ † † De Ondergeteekende op heden overgenomen hebbende van den Heer *K. JONGKIND*, de Logementhouders-Affaire *DE NIEUWE STADS-HERBERG AAN HET IJ*, neemt mits deze de vrijheid, zich aan zijn geëerde Begunstigers aan te bevelen, zullende niet nalaten alles aan te wenden, om zich dat vertrouwen waardig te maken, hetwelk bovengemelde Heer eene reeks van jaren heeft mogen genieten.

Amsterdam, den 1sten Augustus 1838.

J. MEIJERINK.

NB. Tevens is bij hem zeer geschikte gelegenheid tot het geven van PARTIJEN, enz.

Door vertrek, staat UIT DE HAND TE KOOP een fijn gedresseerd, fraai RIJPAARD, benevens ZADELTUIG en STALGEREEDSCHAPPEN. — Het Paard is een bruine Kortstaart, Mecklenburger ras, Merrie, 10 jaar oud, 18 hand hoog, is ook als Damespaard gebruikt en kan voor eene Cabriolet gespannen worden. — Nadere informatie geven de Boekhandelaars *KETS EN LAMBRECHTS*, te *Doesborgh*: Brieven franco.

TE KOOP:

Eene versche melkte EZELIN MET VEULEN; te bevragen bij *W. J. THIEME*, Boekhandelaar te *Zutphen*.

Schrijf-Leijen en Griffels

IN SOORTEN;

[illegible] Schoolonderwijzers en Winkeliers [illegible] prijzen, verkrijgbaar [illegible] in de Rijnstraat te *Arnhem*.

Koper-, Metaal- en Loodgieterswerken.

L. SCHÜTZ, te *Zeist*, vervaardigt APPARATEN VOOR AARDAPPELSTOKERIJEN, BRANDSPUITEN en POMPWERKEN, die het water tot alle hoogten opvoeren, KLOKKEN, ter grootte van 50 Nederl. ponden, ORNAMENTEN, en verder alles wat tot Geslagen en Gegoten Koper-, Metaal- en Loodgieterswerk behoort.

Beveelt zich in ieders gunst, en belooft eene prompte en civiele bediening.

ER IS VERMIST

op den 4den jl. te *Voorst*, bij *Zutphen*, een groote, witte, langharige HOND, met kleine, donker geele ooren en zwarte bek. — Die hem te regt brengt bij den Kastelein *N. PLANTEN*, te *Voorst*, of eenige aanwijzing kan doen, kan op goede belooning aanspraak maken.

---

† † † In eene kleine Stad, in *Gelderland*, wordt een PERSOON, (liefst van de Katholijke Godsdienst,) gezocht, die, eenige jaren op het Bureau van eenen Burgemeester of anderen Ambtenaar in het administratieve vak werkzaam geweest zijnde, zoo wel over zijne bekwaamheid voor werkzaamheden van het genoemde vak, als over zijn gedrag, de meest voldoende getuigschriften kan bijbrengen.

Adres aan het Bureau dezer Courant, onder Letter A. bij brieven franco.

---

§ † † Iemand, van middelbare jaren, en van de beste getuigschriften voorzien, wenschte geplaatst te worden als HUISKNECHT of OPPASSER; in welke betrekking hij sedert jaren werkzaam is geweest. Adres, met *franco-brieven*, bij den Boekhandelaar *W. J. KRUIJT*, te *Arnhem*.

---

§ § † Er wordt gevraagd een ONGETROUWDE PERSOON, tot adsistent op een Notaris-Kantoor, en om tevens werkzaam te zijn op een Gemeente-Bureau ten platten lande, tegen eene billijke beloning. Iemand hiertoe genegen, en voor beide genoemde vakken bekwaam, adressere zich, met franco-brieven, aan den Boekverkooper *R. BOELENS*, te *Zwolle*, bij wien is uitgegeven: KAART VAN PALESTINA, *voor het onderwijs op Scholen en Kathechisatien, volgens de jongste ontwerpen en beschrijvingen; door* G. H. VAN SENDEN; en AARDRIJKSKUNDIGE BESCHRIJVING VAN PALESTINA, door denzelven.

In de lang en dringend gevoelde behoefte aan eene Kaart, die de vruchten der nieuwste nasporingen omtrent Palestina op onzen bodem overbragt, en het beeld van het Heilige Land zoo daarstelt, dat het ook van een grooter getal leerlingen op eenigen afstand duidelijk kan gezien worden, zocht deze, met veel zorgvuldigheid ontworpen en uitgevoerde Kaart, te voorzien. Met de *Beschrijving*, waarbij de *platte grond* van het *oude* en *een gezigt op het tegenwoordige Jerusalem* gevoegd is, kost dezelve slechts *f* 3.

De Kaart is fraai gekleurd, op 2 vel groot super royaal velin Papier, Bij eene hoogte van 81 is dezelve 59 Ned. duimen breed.

*** *TEN BRINK* en *DE VRIES*, te *Amsterdam*, geven uit en hebben aan hunne Correspondenten verzonden:

DE NEDERLANDSCHE BURGERLIJKE WETGEVING, door Mr. H. A. VAN HOUTEN; 2 deelen in groot 4to. *f* 28,50.

---

§ † † Bij den Boekhandelaar *W. J. KRUIJT*, te *Arnhem*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

OPGAVE EENER NIEUWE LEERWIJZE, TOT HET BENADEREN VAN DE WORTELS DER HOOGERE MAGTS-VERGELIJKINGEN, door *J. A. KRAJENBRINK*, à *f* 0,75.

---

† § † *Il est reconnu par six années de succès et par l'expérience qu'en ont faite plus de trente mille personnes, que*

le Taffetas gommé

préparé par PAUL GAGE, *pharmacien, rue de Grenelle St. Germain N°. 13 à Paris, est le* SEUL *qui* DÉTRUIT *radicalement en peu de jours sans douleur et sans salir la chaussure,*

les Cors, Ognons et Durillons.

Dépôts dans toutes les villes de France et chez Dupont (Auguste) *à Rotterdam;* Loselvorstman *à Rotterdam;* Hördt *à Arnhem;* Mme. Massignac, *Marchande de nouveautés à Amsterdam;* Prosper, *Parfumeur à la Haye;* Sack, *à la Haye;* van Bagkelhem *à Middelbourg;* van der Schalkatz *à Schiedam;* Welsch *à Bois-le-duc;* van der Gorbergh *à Breda.*

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Dienst tusschen Rotterdam Arnhem, Dusseldorp en Keulen.

Voor de Maand Augustus [illegible]

Van Rotterdam [illegible] 20, 22, 25 [illegible]

[illegible] 8, 11, 13, 16, 18, 21, 23, 25 [illegible]

Van *Arnhem* naar *Keulen*, den 8, 13, 16, 18, 23, 26 en 28, des morgens ten 7 ure.

Van *Keulen* naar *Dusseldorp* en *Arnhem*, den 10, 15, 20, 25 en 30, des morgens ten 7 ure; en den 8, 18 en 28 des avonds ten 6 ure.

Van *Dusseldorp* naar *Arnhem*, den 10, 13, 15, 20, 23, 25 en 30, des morgens ten 10 ure; en den 8, 18 en 28, des avonds ten 9 ure.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam*, den 9, 11, 14, 16, 19, 24, 26, 29 en 31 des morgens ten $9\frac{1}{2}$ ure; en den 21 des morgens ten 3 ure.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.